وصیت: مرکّب از وکالت و امانت

علامه حلی

مسأله یجوز الدخول فی الوصیه بل یستحب بل قد یجب علی الکفایه?

لان الایصاء واجب قال الصّادق ع الوصیه حق علی کل مسلم و اوصت فاطمه علیها السّلام الی امیر المؤمنین ع و بعده الی ولدیها الحسن و الحسین علیهما السلام و اذا وجب الایصاء فلا بد من محل له و من یجب علیه العمل بالوصیه و الا لم یکن مفیدا، و دخل کثیرا من الصحابه فی وصایا بعضهم لبعض و **لأنها وکالة و امانة فأشبهت الودیعة و الوکالة** فی الحیوة و قیاس مذهب احمد ان ترک الدخول فیها اولی لما فیها من الخطر

مسأله یجوز ان یجعل للوصی جعلا?

لأنها بمنزلة الوکالة و الوکالة تجوز بجعل و کذلک الوصیة و لو لم یجعل الموصی له جعلا[1]

فخرالمحققین

قال دام ظله: و هل یقتصر البالغ من التصرف علی مالا بد منه نظر.

(1) أقول: إذا اوصی الی اثنین أحدهما صغیر و الآخر بالغ صح و انفرد البالغ بتصرف مالا بد منه (و له) له التصرف فی ما یستغنی عنه أیضا فیه إشکال ینشأ (من) ان الولایة له تثبت للطفل الآن و یکون ممنوعا لمانع کنوم الموصی عند بلوغه (یحتمل الأول) لوجود السبب (و لانه) لم یوص الیه منفردا بل مع غیره (و یحتمل الثانی) لأنه ال یملک التصرف لنفسه حال الصغر فکذا غیره (و لأن) **فی الوصایة معنی الامانة و معنی الوکالة من حیث انها تعتمد توفیضا من الغیر و معنی الولایة** و هو ال یتأهل لهذه المعانی (و لأن) ولایة الصبی ممولکة لغیره فلا یملک شیئا من الولایة فلا یصح جعله ولیا (و لأن) الوصایة تجویز التصرف و الصبی لیس من أهل التصرف (فعلی الأول) یقتصر علی ما لا بد منه و هو الأصح عندی لأنه لیس بمستقل و انما جوزنا استقلاله فی الضروریات للضرورة (و علی الثانی) یستبد مطلقا[2].

---

[1] تذکرة الفقهاء (ط - القدیمة)؛ ص: 514

[2] إیضاح الفوائد فی شرح مشکلات القواعد؛ ج2، ص: 626

بازبینی #1
ایجاد شده 13 سپتامبر 2025 15:40:37 توسط ... .
به روزرسانی شده 13 سپتامبر 2025 15:41:01 توسط ... .